

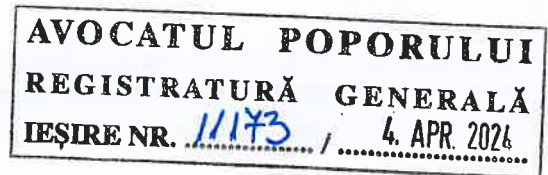

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Primăria comunei Ghelari

În atenția domnului Primar, Toma Iancu Emerson

Rusca nr. 5, Ghelari, jud. Hunedoara

RECOMANDARE

Nr. 77 din data de 4. APR. 2024

referitoare la respectarea drepturilor prevăzute de art. 22 - dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv al art.33-accesul la cultură din Constituție

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu privind posibila încălcare a dreptului fundamental prevăzut de art. 22 - dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv al art.33-accesul la cultură din Constituție, potrivit cotidianului *Adevărul*, în legătură cu degradarea Furnalului din Govâjdia (Hunedoara), vechi de peste două secole, unul dintre cele mai cunoscute monumente istorice industriale din vestul României.

„Mai multe cărămizi au căzut din zidurile Furnalului din Govâjdia, iar înghețul și viscolul din această iarnă grăbesc degradarea acestuia. Monumentul industrial aflat la 15 kilometri de Hunedoara, la intersecția văilor Runcului și Govâjdiei (Nădrabului), a ajuns să pună în pericol siguranța celor care îl vizitează, spun localnicii.

S-au tot desprins cărămizi din el, mortar și tencuială, din cauza vântului. Mai ales deasupra porții sate, unde una dintre ferestre a rămas fără gratii, mai întâi, și apoi s-a tot mărit gaura din jurul ei”, spune Ioan, unul dintre localnici.

În interior, rămășițele materialelor desprinse din zidurile clădirii au căzut și sunt împrăștiate pe pământ. Igrasia afectează pereții și distruge izolația acestora, umezeala macină cărămizile și structura, vegetația a crescut prin crăpăturile cuptorului, iar mai multe bucăți din acoperiș lipsesc, lăsând viscolul să aducă zăpadă în interior.

Furnalul din Govâjdia a fost construit în primii ani ai secolului al XIX-lea, pentru a produce fier și fontă, din minereul adus de la minele din Ghelari.

Dar acolo unde datele certe se pierd în neantul vremii, apare învăluită în cețuri legenda: „furnalul de la Govâjdia este cel mai vechi din Europa, fonta fabricată la Govâjdia se exporta în Anglia, picioarele Turnului Eiffel din Paris au fost turnate din fonta de la Govâjdia”. Furnalul nu a mai fost restaurat în deceniile următoare, ci doar reparat.

După 1990, după ce localnicii din Hunedoara au atras atenția asupra valorii sale ca monument de patrimoniu, unic în România, autoritățile locale au anunțat că va fi restaurat și transformat într-o atracție turistică, însă planurile nu au fost realizate până în prezent.”

Pe cale de consecință, în baza art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborat cu art. 4 și art. 25 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului am solicitat Primăriei comunei Ghelari să ne comunice :

- proiectul de reabilitare început în anul 2008;
- dacă a răspuns sesizărilor primite din partea societății civile cu privire la monumentul sus menționat și răspunsul transmis;
- dacă a prevăzut în bugetul anului 2023 fonduri pentru restaurarea monumentului istoric;
- ce măsuri a luat/urmează să ia cu privire la acest monument pentru punerea în siguranță a acestuia și care este intervalul preconizat pentru acestea, având în vedere nu doar importanța istorică a obiectivului, dar și viața și integritatea localnicilor/ turiștilor care vizitează monumentul;
- ce demersuri s-au făcut de-a lungul anilor, atât la Ministerul Culturii, cât și la Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației și răspunsul primit de la cele două autorități

Primăria Ghelari ne-a comunicat demersurile înaintate atât la Ministerul Culturii, cât și la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA).

Având în vedere că ultimul demers al Primăriei Ghelari către MDLPA prin Compania Națională de Investiții, înregistrat cu nr. 44424/16.08.2022, a fost Hotărârea Consiliului Local Ghelari, privind predarea amplasamentului (clădire furnal vechi și teren aferent) și asigurarea condițiilor în vederea executării obiectivului de investiții: „RESTAURARE FURNAL VECHI, SAT GOVÂJDIA, COMUNA GHELARI, JUD. HUNEDOARA”, am solicitat MDLPA să ne comunice ce măsuri a întreprins și care este termenul preconizat în care va putea fi finalizată restaurarea acestui obiectiv .

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, ne-a comunicat răspunsul înregistrat la instituția Avocatul Poporului sub nr. 29572/2023, în care autoritatea menționează că „beneficiarul nu a transmis la Compania Națională de Investiții documentația actualizată modificată, conform cerințelor”.

Am revenit la Primărie solicitând să ne comunice care sunt demersurile pentru completarea documentației pe care le-a depus la Compania Națională de Investiții, care i-au fost solicitate, în acest sens.

Întrucât din luna octombrie toate demersurile către autoritate, au rămas fără niciun răspuns, raportat la **dispozițiile art. 59 din Constituția României, alin. (2)** Autoritățile publice sunt obligate să asigure Avocatului Poporului sprijinul necesar în exercitarea atribuțiilor sale, coroborate cu cele ale **Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, art. 4**, „autoritățile publice sunt obligate să comunice sau, după caz, să pună la dispoziția instituției Avocatul Poporului, în condițiile legii, informațiile, documentele sau actele pe care le dețin în legătură cu petițiile care au fost adresate instituției Avocatul Poporului, precum și cele referitoare la sesizările din oficiu(...), și ale art. 24, în care se stipulează că: „(1) În exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului emite recomandări. (2) Prin recomandările emise, Avocatul Poporului sesizează autoritățile administrației publice asupra ilegalității actelor sau faptelor administrative. Sunt asimilate actelor administrative tăcerea organelor administrației publice și emiterea tardivă a actelor.” emit următoarea:

RECOMANDARE

Primarul comunei Ghelari va lua următoarele măsuri:

- **va lua de îndată măsuri**, pentru respectarea **Constituției României, art. 59 alin. (2)**, „Autoritățile publice sunt obligate să asigure Avocatului Poporului sprijinul necesar în exercitarea atribuțiilor sale” și a **Legii nr. 35/1997, art. 4**, „autoritățile publice sunt obligate să comunice sau, după caz, să pună la dispoziția instituției Avocatul Poporului, în condițiile legii, informațiile, documentele sau actele pe care le dețin în legătură cu petițiile care au fost adresate instituției Avocatul Poporului, precum și cele referitoare la sesizările din oficiu(...), în ceea ce privește obligația acesteia de a răspunde adreselor instituției Avocatul Poporului, informând instituția Avocatul Poporului cu privire la aspectele solicitate.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

